

**CATÀLEG DELS MANUSCRITS de la Biblioteca
de Catalunya**, fet de JAUME MASSÓ TORRENTS i de JORDI RUBIÓ I
BALAGUER. (Continuació.)

80

Curiositat catalana

Volum escrit per una sola mà de les darreries del segle .xviii.⁴, de 349 pàgines, més 4 de portada i pròleg; demés, apareixen algunes planes blanques que no són paginades ni alteren la numeració de les escrites, que són les soles que compten : entre les pp. 71-72 tres, 107-108 tres, 143-144 quatre, 156-157 tres, 171-172 set, 193-194 tres, 229-230 quatre, 264-265 quatre, 279-280 una, 303-304 quatre; la p. 245 apareix repetida. 216 × 150 mm. Relligat de nou en pergamí flexible amb el rètol al llom : *Vicens García | Curiositat | Catalana*. A la fi, després d'un foli blanc de guarda, un altre que duu escrit al verso : «Es de Antonio Cornet. Lo compro En los Encantes El día 14 del mes de Octubre del Año de 1878», a dalt, i al cap de baix : «Costo lo que le pidieron». D'una manera general les poesies en metre endecasíl·lab van escrites a tota l'amplada, les en octosíl·lab a dues columnes. En la portada apareix així el títol de la col·lecció : *Jhs | Curiositat | Cathalana | Y (corregit O) | Recreo, y Jardí del Parnàs | que conté | las Obras, y Poesias escullidas del Insigne | Poeta Doctor Vicens Garcia | Rector de Vallfogona | y de altres Poetas Cathalans. | Ix á llum á instancias | dels apasionats al Autor, y á la | Poesia Cathalana*.

1 (p. 3 prel.) *Als Apacionats del Dor. Vicens Garcia Rector de Vallfogona. Salud.*
— No sens causa (molt senyors meus) los Antichs Escriptors procuraban,...

Firma aquesta lletra «Fran^{co} Ignasi Vandré», ratllats els dos noms de fonts.

2 (p. 4 prel.) *Protesta.* — Si en los Poemas se troban alguns llocs,...

És la mateixa protestació que des de l'edició de 1820 es suposa feta en nom de l'autor pels rectors de Pitalluga i dels Banyes.

3 (p. 1) *Al Lector. Advertencia de qui ha recopilat aquest llibre intitulat Curiositat Cathalana dels Autors y sas obras, ó Poesias ques troban continuadas en ell.*—Decimas.—
Aquest llibre se intitula

El col·lector declara que el llibre conté obres d'En Fontano [Fontanella], Ferrer,

Nogués, Garceani (Garcia), Massanès. Publicat per Salvador Mestres, *Poesias perdidas de Vallfogona : Poetas ignorados*, en les *Memorias de la R. Academia de Buenas Letras de Barcelona*, t. II, 1868, p. 410.

4 (p. 3) *Prolec als critics, y zoilos lectors*. — Romans. — A[1]ls de la crítica turba

5 (p. 4) *Al poeta Mirambell que recopilà las obras dels Poetas Cathalans*. — Decima. — Es Ovidi un burinot

Vegi's edició de 1840 del Rector de Vallfogona, p. 12 bis.

6 (p. 5) *Al Mateix Soneto*. — De la Torrida Zona a Mongibell

V. íd. íd., p. 9 bis.

7 (p. 5) *A las obras del Elegant Cathala Dor. Vicens Garcia Rector de Vallfogona escrigué lo Rector de Bellesguart*. — Soneto. — Per quanta gracia en sí diu, grata sia

V. íd. íd., p. VIII.

8 (p. 6) *Lo Rector de Guialmons en obsequi de las obras del Rector de Vallfogona immortalisa son Nom ab aquest Soneto*. — Pagà'l tribut à la fatal tisora

V. íd. íd., p. VIII.

9 (p. 6) *Elogia á las obras del Dor. Vicent Rr. de Vallfogona son Amich lo Rector dels Banys ab la expressió de aquest*. — Soneto. — De aquell Riu, que secats no ha vist Espanya

V. íd. íd., p. IX.

10 (p. 7) *Lo Mateix Rector, al mateix assumpto*. — Soneto. — Com fa signe canor, se oi Garcia

V. íd. íd., p. IX.

11 (p. 8) *A la ciutat de Tortosa felis, y fecunda Mare del Dor. Franco la Torre; y del Rector de Vallfogona lo Rector de Alcanà*. — Soneto. — Que de Marte en la escola, gloriosa

V. íd. íd., p. X.

12 (p. 8) *Lo Rector de Valldellonses al Autor*. — Soneto. — Cisne immortal, ó Fenix, que á la fama

V. íd. íd., p. X.

13 (p. 9) *Del Rector de Pitalluga Coronista de la vida del Autor*. — Soneto. — Tant remontas, Garcia, lo teu bol,

P. 11, blanca. V. íd. íd., p. XI.

14 (p. 11) *Poesias varias del Dor. Vicent Garcia Rector de Vallfogona, y de Altres Poetas Cathalans*. — Al Critic Lector. — Soneto. — Ara baixes la vista envés la immunda

V. íd. íd., p. 1.

15 (p. 12) *Al Malevol Lector*. — Soneto. — Ix la prodiga llum, que ab sutil ralla,

V. íd. íd., p. 2.

16 (p. 12) *Queixes lo Autor de que y haje tants Poetas.* — Soneto. — Plorant llorers junt á las Cristalinas

V. íd. íd., p. 7.

17 (p. 13) *A la expressiva sensillesa de la llengua cathalana.* — Soneto. — Gaste, qui de las flors de la Poesia

V. íd. íd., p. 2.

18 (p. 13) *Retrato, que ab lo valent pinsell de la sua ploma fa de si mateix lo Autor.* — Soneto. — Ô tu, que de cervera a Barcelona

Vegi's ms. 76, n. 87.

19 (p. 14) *Al mateix.* — Soneto. — Ingeni sobera, traça Divina

20 (p. 14) *Al mateix.* — Soneto. — Vos sou lo Primer home de la Terra

21 (p. 15) *Resposta del Rector de Vallfogona al antecedent Soneto.* — Si lo primer suposa señoría

22 (p. 16) *A D.^{na} Juan Ferré.* — Soneto. — O tu Insigne Poeta Cathalà,

23 (p. 16) *A la virtut, y fortaleza del Tabaco.* — Soneto. — Amor, amor, que vols fer del buyrac

V. edició de 1840, p. 7 bis.

24 (p. 17) *A un lladre pel roig culpats de haver robat una Custodia, y de altres llatrosinis condemnat á llevarli las Orellas, y Galera perpetua.* — Sonet. — Prou lo teu pel roig nos demostraba

25 (p. 17) *Soneto.* — Los raigs del Orient desembaynaba

V. íd. íd., p. 3.

26 (p. 18) *A la majordona del Autor, que pelant una fava una vetllada, li caygué un tros de dent, que sols tenia en tota la boca.* — Soneto. — Sols vna mija dent, que li restava

V. íd. íd., p. 3.

27 (p. 18) *Soneto.* — Brama, ocupada de rabiosas penas

V. íd. íd., p. 4.

28 (p. 19) *A la vanitat de vna Dama, que desdenya lo Casar se ab vn Cavaller persuadintse no ser tan bo com ella essent tots de vna mateixa prosapia.* — Soneto. — De la Arca, haont se embarcà Naturalesa

V. íd. íd., p. 5.

29 (p. 19) *Despedeixse vn Galan de sa Dama cansat de adorarla, y sens haver lograt alguna correspondencia.* — Soneto. — Ay! cap de tal en mi, no so Mussol,

V. íd. íd., p. 6.

30 (p. 20) *Alaba lo Autor á vn Poeta Aragones nomenat D. N. de Heredia.* — Soneto. — Estic pera posarme dins de vn foc

V. íd. íd., p. 6.

31 (p. 20) *Prega lo Autor y Poeta á son Amich (á qui nomena Tirsis) li responga á sas Cartas.* — Soneto. — Tirsis, així del vn al altre Pol

V. íd. íd., p. 7.

- 32 (p. 21) *A una Mossa, que desdeñant als cavallers se aficionà á un home de baixa esfera.* — Soneto. — Entre sos braços dol'sament tenia
V. íd. íd., p. 8.
- 33 (p. 21) *A una Mossa gravada de verola.* — Soneto. — Mala Pasquau's do Deu Mossa Corcada,
V. ms. 76, n. 38.
- 34 (p. 22) *A una Dona que presumia de molt hermosa.* — Soneto. — Ay! Ay! mal ajau vos, Dama Descac
V. edició de 1840, p. 9.
- 35 (p. 22) *Avisos del Autor á Apolo quan seguia á Dafne.* — Soneto. — A Señor lluminos, ahont anau
V. ms. 78, n. 42.
- 36 (p. 23) *Elogia un Galant la hermosura de una Dama.* — Soneto. — Sou, ó Nise, la suma de Bellesa,
V. edició de 1840, p. 14.
- 37 (p. 23) *Queixas de un Galan á una reixa, per que li impedia lo veurer á una hermosa encomanada.* — Soneto. — Reixa cruel, que la Claror Divina,
V. íd. íd., p. 14.
- 38 (p. 24) *A un Galan, que aprengué de solfa pera aplacar [corregit suavisar] lo cor de sa Dama.* — Soneto. — En poder de Mossen Turururut,
V. íd. íd., p. 14.
- 39 (p. 24) *Demanaren al Autor fes un soneto al temps en que hi hagues 26 vegadas temps.* — Soneto. — Temps, que sens temps passares com á temps
V. ms. 76, n. 72.
- 40 (p. 25) *Queixas de un Amant vehentse tant ultrajat del Deu de Amor.* — Soneto. — Amor, que de mon be ja no se empatxa
V. edició de 1840, p. 16.
- 41 (p. 25) *Elogia un Galant la Bellesa de sa Dama.* — Soneto. — No mes comparacions, vaja tot fora,
V. íd. íd., p. 17.
- 42 (p. 26) *A la Hermosura de una Dama, que passejaba per la vora del Riu Segre; de la qual estava zelosa la Aurora.* — Soneto. — Tota apressada la Senyora Aurora
V. íd. íd., p. 18.
- 43 (p. 26) *A la estranyesa de una Donsella nomenada Jacinta, y á la constancia de son Amant.* — Soneto. — Amo á una pedra, que, segons es dura,
V. íd. íd., p. 19.
- 44 (p. 27) *A la Hermosura de una Donsella, nomenada Madrona passejantse per los Camps de Barcelona present son Galan.* — Soneto. — Per eixos ulls te jur, gentil Madrona
V. íd. íd., p. 19.

59 (p. 47) *Navegació del Marques de Almasan Virey de Cathalunya desde la Ciutat de Barcelona, á la de Tarragona, junt ab sa Muller, tres fillas Donsellas molt hermosas, part del Real Consell, Abat de Calligans, Duc de Cardona, y Altres Cavallers per haverlos convidat á la festa de Sta. Tecla lo Ill^m. Dⁿ. Joan de Moncada Arquebisbe de dita Ciutat. Refereixse lo que succehi en la Borrasca que corregueren, desde la vista de Bar^{na} fins al port de Salou, ahont desembarcaren, y de tot fons testimoni de vista lo Autor, que per entretenir á las S^{as} li maná lo Arqu^be que se embarcas.* — Decimas. — Si no es que vols ser Pastora

V. íd. íd., p. 38.

(p. 56) *Al Hospedatje que feu lo Sor Arquebisbe als dits Señors; y loques perderen, no anant, á veurer los Monastirs de Santas Creus, Poblet, y Cartuxa.* — Romans. — Ja de la llengua del'Aygua

V. íd. íd., p. 72.

60 (p. 61) *Manaren al Poeta en certa ocasió que glosás lo ultim peu de aquesta Redondilla.* — Bella com vn serafí [Respon : Xo, Ruc, per assí]. — Glosa. — Vn Asa treya á Pastura

V. íd. íd., p. 52.

61 (p. 62) *A unas Alegrias Momentaneas.* — Redondilla. — No es menester, que digau... — Glosa. — Ditxas, Glorias, y alegrias,

V. íd. íd., p. 51.

62 (p. 63) *Encarint vn gran Amor.* — Decima. — Que nou's vulla mes, que amí, — Glosa. — Abans las Estelas puras

V. íd. íd., p. 50.

63 (p. 65) *Queixas vn Galan de sa Dama per haverli faltat á la Paraula.* — Decimas Amorosas. — Ja del mon la fe es fugida

V. íd. íd., p. 44.

64 (p. 67) *A una Dama, que patint una gran sed, li doná son Galan vn Garro de Aygua.* — Decima. — De la Caritat vinguí

V. íd. íd., p. 24.

65 (p. 67) *Encareix lo Amor de vn Galan transformat en la cosa amada.* — Decimas. — La major gloria he alcançat,

V. íd. íd., p. 24.

66 (p. 69) *Sentiment de vn Galan á las llagrimas de una Dama, que porque no la ves plorar se cubrí la cara ab vn Mocador.* — Decimas. — Amor, que riurer solía

V. íd. íd., p. 25.

67 (p. 72) *A la Estremada Hermosura de una Dama Desdenyosa á la qual veu son Galan en lo dia de Sⁿ. Ramon Nonat.* — Decimas. — De veureu's tan celebrada

V. íd. íd., p. 49.

68 (p. 73) *A una Dama, de la qual, sols ab la fama de sa hermosura, estaba ena*

morat vn Galan, y veent la lo dia de Sⁿ. Pere, parlant ab ella advertí, que se tragué dels pits vn Psalms Penitencials. — Decimas. — Be diuen, senyora mia,

V. ms. 76, n. 39.

69 (p. 75) *A una Señora desganada de Febres, y sentiment de son Amant zelós de aquest accident.* — Decimas. — Diuen que's cria vn ardor

V. ms. 78, n. 162.

70 (p. 77) *Carta, que als 15 de Juny 1608 escrigué al Poeta vn Rector son Amich, á qui acostuma nomenarlo Ocari; desde Santa Coloma de queralt, escusantse de la visita per sas moltes ocupacions. Encomanant li la resposta.* — Quintillas. — Reverent, y Amat Rector

V. edició de 1840, p. 63.

(p. 78) *Resposta del Autor á la Carta, y satisfacció que li dona de no visitar-lo, no obstant se troba tan cerca.* — Quintillas. — Reverent Rector, y Amat,

V. íd. íd., p. 63.

71 (p. 81) *Epitafi á la Sepultura de vn gran Cantor que li caygué la Gargamella, y morí de humor Venereo.* — Redondillas. — Assí jauen sepultats

V. íd. íd., p. 52.

72 (p. 82) *Llicència ab la qual se dispensa al Senyor de ... lo no menjar peix.* — Redondillas. — Vists los atxaques, y mals

V. íd. íd., p. 54.

73 (p. 83) *A vn Galan Borni, que festejava una Dama de hermosos ulls.* — Redondillas. — Fabi ab vn ull tancat,

V. ms. 78, n. 62.

74 (p. 83) *A una Dama, que ignorantli lo Nom son Galan la adoraba en extrem.* — Redondillas. — Per vna, no se qui s'es

V. ms. 72, n. 12, i ms. 78, n. 60.

75 (p. 84) *A una Dama que patint una gran sed, li oferí son galan vn jarro de aygua.* — Redondillas. — La condició del Avar.

V. edició de 1840, p. 57.

76 (p. 84) *Lletra Burlesca.* — Ves á buscar Espinacs

Quarteta glosa. El primer vers de la glosa, és: «Mira, com posas lo Peu».

V. íd. íd., p. 66.

77 (p. 85) *Lletra lírica.* — Que las Cosas de aquest mon, — Verdas, y Mañuras son. — Verda es la mansa Anyela

V. íd. íd., p. 69.

78 (p. 86) *Refereix son Amor satirisant als Poetas.* — Romans. — Que se m' dona á mi que l' Sol

V. íd. íd., p. 76.

79 (p. 87) *A vn Cavaller nomenat Geroni de ... que eixint lo Dijous sant de una Iglesia, dona vn pessic al bras de una minyona y ella en retorn li pegá un puntapeu en*

un genoll, que l'obligá á estar alguns dias en lo llit purgant lo excés de son Amor. — Romans. — Prop lo jorn que l'Innocent

V. ms. 78, n. 84.

80 (p. 89) *Pera fugir lo Autor la ociositat, prengué vn assumpto Ridicol, qual se veurá en aquest Romans.* — Lo salatge de las Mossas,

V. edició de 1840, p. 82.

(p. 92) *Celebraren los Poetas de aquella era, Al Autor per lo Romans dalt dit, elogiantlo ab algunas Poesias, al quals respongué ab lo següent romans.* — Ayl cap de greus en la gent,

V. íd. íd., p. 84.

81 (p. 94) *A vn que primer estava enamorat de vna Señora, y despres la aborri.* — Octavas. — O Musa, que mil voltas conjurada

82 (p. 95) *A vn ques feu soldat.* Lyras. — Jau's deix dolças tabernas

83 (p. 96) *A vna profunda melancolia.* — Decimas. — De que serveix pensament
V. íd. íd., p. 13 bis.

84 (p. 97) *Queixas de vn Amant en metafora de vna tempestat.* — Romans. — Quant del mon y sos enredos

85 (p. 99) *Loa ab la historia de Troya, y demanant silenci ab vituperi, y alabansa de las Donas.* — Romans. — Volent la famosa Dido

86 (p. 102) *A vna porjada imaginació de las glorias passadas.* — Decimas. — De que serveixen memorias,

87 (p. 103) *A vn Amant poc afortunat.* — Decimas. — Deixam' ja tristesa mia,
Hi ha un quart de columna en blanc.

88 (p. 103) *A desengany del mon, y en alabança de la Soledat, y Agricultura.* — Cançó. — Si algu be concidera

89 (p. 107) *Satyra á vn Senyor molt vell, y atxacós, y tocat de mal de gola, que se enamorà de vna Dama molt hermosa, y Poeta, la qual feu estas Decimas.* — Tant venir tant enviar

90 (p. 107) *Satyra, y baya contra lo Dimoni poc entès en la concepció del Príncep del Cel Verbo encarnat, y de la Immaculada Verge Maria Mare Sua.* — Romans. — Imperava l' mon á solas,

Entre les pp. 107 i 108 n'hi ha quatre de blanques sense que es trenqui el text.

91 (p. 109) *A la limpia Concepció de la Purissima Verge Maria.* — Octavas. — Las esterils entranyas de Anna Santa

92 (p. 111) *En alabansa del P. F. Jaume rebullosa en la composició del llibre de Sⁿ Olaguer en lo any 1609.* — Quintillas. — Entrel's donatius preciosos,

V. íd. íd., p. 207.

93 (p. 112) *En alabansa de Vicens Sⁿ. Feliu Rector elet de la Vniversitat de Lleyda per la nació valenciana.* Octavas. — Veguer Illustre, cuya dreta esgrima

V. íd. íd., p. 35 bis.

- (p. 113) *Al mateix.* — Lyras. — De elecció tan alegre
V. íd. íd., p. 44 bis.
- (p. 114) *Al mateix.* — Quartillas. — Ja Auditori Principal
V. íd. íd., p. 45 bis.
- (p. 115) *Al mateix.* — Soneto. — No vull desplegar mes, Pahers, gansallas
V. íd. íd., p. 47 bis.
- 94 (p. 116) *En alabansa de un Rector de la Universitat de Lleyda.* — Decimas. — Sols en esta Academia
- 95 (p. 117) *A una figura de Sant Daniel mal pintada.* — Las mans, que m'atormentaren
V. íd. íd., p. 25 bis.
- 96 (p. 118) *Carta, que lo Autor escrigué á vn Amic, al qual nomena Amintas, donant li la enorabona de haverlo millorat de Rectoria lo Señor Bisbe de Gerona.* — Romans. — A vos, lo Pastor Amintas,
V. ms. 78, n. 49.
- 97 (p. 120) *A unas Antigas Memorias : y al que succehi al Autor trobantse en una tarde de Abril en lo Pardo.* — Romans. — En vn bosc de Guadarrama
V. ms. 78, n. 161.
- 98 (p. 122) *A las figas, que, per manament de son Confessor, feia á Christo Nostre Senyor la Mare Santa Theresa de Jesus.* — Decimas. — A la sombra del honor
V. edició de 1840, p. 133.
- 99 (p. 124) *A la Omnipotencia, Justicia y Misericordia de Deu Infinit.* — Glosa á la Sequencia de la Missa de Difunts. — Decimas. — La voras activitat
V. ms. 76, n. 80.
- 100 (p. 127) *Als zelos de S^{nt} Joseph, quant veu prenyada la Verge sa esposa, y com volgué deixarla, fins que lo Angel li revelá lo Misteri.* — Decima. — Vn Nu macis, entre humana
V. ms. 76, n. 66.
- 101 (p. 127) *Epitafi ala sepultura de vn Escolà del Autor, que lo enterraren baix la pica de la aygua beneita.* — Decimas. — Assi jau vn escolà
V. edició de 1840, p. 137.
- 102 (p. 127) *Elogis á un llibre de Doctrina moral compost per lo canonge Ferrer defensant la puresa de M. SS. en lo primer instant de la sua Concepsió.* — Decimas. — Ferrer ab modos tant bells,
V. íd. íd., p. 138.
- 103 (p. 129) *A una pintura de vn mitg cos de santa Barbara molt gran.* — Redondillas. — Si de Barbara Divina,
V. íd. íd., p. 139.
- 104 (p. 129) *A Sant Llatzer resuscitat, y tornat á morir.* — Redondillas. — A nova vida torní.
V. íd. íd., p. 139.

105 (p. 129) *A una figura de Sant Francesc.* — Redondillas. — Francesc en lo mon visqué

V. íd. íd., p. 140.

106 (p. 129) *Al certamen Poetic, que celebrá en la Ciutat de Gerona per las festas de la Canonisació de Sant Ignasi de Loyola Fundador de la Religió de la Companyia de Jesus : essent Bisbe de la dita Ciutat, Jutge, y President del Certamen Dⁿ. Fran.^{co} de Soaço.* — Romans. — Vna Ninfa de Sagarra,

V. íd. íd., p. 140.

107 (p. 135) *Desenganyat de las vanitats Mundanas lo Autor se retira á la Soledat.* — Romans. — Puig, soledat apacible,

V. ms. 76, n. 71.

108 (p. 138) *Oració Panegirica ques' recitá en la Paheria de la Ciutat de lleyda, per la elecció de Rector de aquella Vniversitat literaria en Persona de Don Felip de Berga, y de Aliaga per la Nació Valenciana.* — Si á la gran Dignitat de eixa Presencia,

V. edició de 1840, p. 120.

109 (p. 157, canvi de tinta, després de 3 pp. blanques) *A un Amant desdixat.* — Ja, temps seria (Amor) que en ta audiencia,

110 (p. 159) *Al mateix.* — Posible es, Dorinda fera,

111 (p. 161) *Al mateix.* — Decimas. — Lo que he perdut he guanyat,

112 (p. 165) *La Bicaramboc.* — Endetxas. — Puig lo mon se acaba,

113 (entre les pp. 171-172, set planes blanques, p. 172) *Poesias del Celebre Poeta Català Fontanella.* — *Funebres exsequias á una Eclipsada Bellesa á qui Fontano afligit ofereix lo Cor per sepultura lo dolor per epitafi.* — Si quid mea Carmina possunt — Nulla dies vnquam memori nos eximet evo. — Dolças despullas, qual lo Cel volia

Respecte a les poesies d'En Fontanella, vegi's el nostre ms. 27.

114 (p. 174) *A la mort de Nise.* — O duras fletxas de mon fat rompudas,

115 (p. 174) *Llagrimas de Fontano en la mort de Nise.* — Llagrimas tristas, llagrimas confusas

116 (p. 182) *Egloga Amorosa de Tirsis, y Fontano.* — Tirsis. — De Fontano la queixa llastimosa,

117 (p. 187) *Retrato Imposible.* — Egloga. — A una hermosura. — Inclita excelsa Elisa generosa

118 (p. 190) *A una forçosa ausencia.* — Ribera de scena altiva,

119 (p. 193) *Sonet.* — Sepulta Curcio en la caverna vmbrosa

V. ms. 27, n. 82.

120 (p. 194) *Certamen Poetic en alabansa del Doctor Angelic Sant Thomas de Aquino.* — No ja de Phebo inspiracio sonora,

121 (p. 200) *A una Calavera, y Rellotge de Pols.* — Soneto. — Esta, que veus, figura rigurosa,

122 (p. 200) *Altre.* — Est indice volant, fletxa lleugera

123 (p. 201) *Lo present que feu vn Devot á la Purga de la sua devota fou vn ram de flors al mitg del qual hi havia vna gabia de fil y grana, y dins vn caponet de seda ab estos versos, quel' acompanyavan.* — Desalinyada ma ploma

V. ms. 27, n. 74.

124 (p. 201) *Lo present que enviá vn Cavaller á una Dama que s' deia Ham lo dia de la Purga, fonch vn ram de flors, ab vn ham dorat, que penjava ab vn filet de vn costat del ram, y un pexet fet com un cor, que estava pres en lo ham ab esta quartilla.* — Cor, y Peix tot en vn ram

V. ms. 27, n. 75.

Esta altre quartilla glosada, ab dos cartas acompanyavan lo ram. — Ham admirable del cors

V. ms. 27, n. 76.

125 (p. 202) *En las festas ques feren als 8 de Mars 1676 en la Iglesia dels Carmelitas descalços per la Beatificació del Beato Joan de la Creu feu Fontano los següents Geroglífics.* — 1. Vn Broquer ab vna Creu de sanch «In hoc, et Cum hoc». — Esta sagrada memoria

Hi ha 9 geroglífics.

126 (p. 205) *Epitafi al sepulcre de vna imaginada Deidat de la hermosura.* — Estas, que veus, reliquias son Postreras

V. ms. 27, n. 79.

127 (p. 205) *Avorrit vn Amant dela sua Dama lamenta sa desventura.* — Las vltimas seran llagrimas mías

V. ms. 27, n. 84.

128 (p. 206) *Tement vn Amant ser ell causa dela tristesa de sa Dama per haverli donat alguns recels li dona amorosas disculpas.* — Liquido ja instrument trompa sonora

129 (p. 207) *Tenint vn Amant Zelosos queixas de sa Dama, desconfiat li representia lo rendit de son Amor pera obligarla.* — Ferinda bella, singular, y hermosa

130 (p. 208) *Llagrimas de vna Anima rendida als Peus de son Redemptor.* — Misericordias Domini in eternum Cantabo Ps. 88.—Vinch (Jesus meu) per rompre la cadena

V. ms. 27, n. 86, i ms. 75, n. 14.

131 (p. 211) *Canta la gala del Cingulo de Puresa, que va donar, y cenyir vn Angel á Sant Thomás de Aquino.* — Octavas. — Ab cingulo ditxós, ab prenda rica

V. ms. 27, n. 87.

132 (p. 213) *Ostenta vn Amant la finesa de son Amor.* — Ô he de morir, ó he de amar

V. ms. 27, n. 69.

133 (p. 213) *A Monjuic.* — Excelentissima Montanya [amb glosa].

V. també per referència el ms. 27, n. 90.

- 134 (p. 215) *Celebra lo triumpo de la Viuda Judith contra Holofernes.* — Romans.
— Coronadas de esperanças
V. ms. 27, n. 1.
- 135 (p. 221) *Al Crucificat Amor.* — Alça la vista confusa
- 136 (p. 222) *Romans que escrigué Fontano embarcat en lo Riu Mossa.* — Coronats de llarga Boga
- 137 (p. 226) *Romans Endecasillabo á las Festas de la Purissima Concepció de Maria SS.* — Quant ab Astre felis la Bella Astrea
- 138 (p. 227) *Embaxada que feu Fontano essent anomenat embaxador en los escallots en que fou Abat Dⁿ. Pedro Soler, quant Joan Mora, casà ab la S^a Madalena Xamar.* — Hont lo Cristallí Neptuno
- 139 (p. 230, després de 2 folis blancs) *Desengany del Mon.* — Passan edats, y vidas,
- 140 (p. 231) *Glosa Jocosa, que fou premiada en las festas de Bar^{na} á N. S. dela Concepció. Cobla donada en lo Cartell.* — Ara si que ha de cremarse... Introducció Jocosa antes de las Decimas. — Ara si que pot cremarse Vn Poeta Remendó,...
Segueix la glosa.
V. ms. 27, n. 37.
- 141 (p. 233) *Vot á nostra Senyora de Consolació.* — Sonet. — Pharo brillant, estela vencedora
V. ms. 27, n. 38.
- 142 (p. 234) *Honor Enamorat.* — Idyli. — Era del dia aquella edat primera
Segueix una cançó i després una Selva Elegiaca.
- 143 (p. 240) *Emblemas per Santa Rosa. I.* — Una Rosa sens espinas
Són 14 emblemes.
- 144 (p. 244) *Empresas, ó Emblemas per la festa de Sant Thomas de Vilanova en sa Canonisació.* — 1. Se pinte vn cayró ab vna vila lineada en ell alludint a Ezequiel Cap. 4. — Altra vila en lo cel cenyida de esplendors Apoc. 21. «Vidi sanctam civitatem». La que en lo fragil fou terra
Són 7 empreses.
- 145 (p. 245) *A una Hermosura.* — Los clavells que moriran
Quarteta amb glosa.
- 146 (p. 245 bis) *Marisapalos.* — Amaranta la Ninfa mes bella
V. ms. 27, n. 54.
- 147 (p. 246) *Madrigal á un Rosinyol.* — Amorós Rosinyol que ab la armonia
V. ms. 27, n. 71.
- 148 (p. 247) *Per la triunfant Assumpció de la Verge Dialogo:* Interlocutors: La Musica, la Esphera, la Terra. — Musica. — Veniu del Libano
V. ms. 27, n. 57.
- 149 (p. 250) *A la Purissima Concepció de Maria SS.* — Humil Ocell de la felis ribera,
V. ms. 27, n. 28.

- 150 (p. 250) *Al mateix*. — Altre vegada Vuy, ó Verge Pura
- 151 (p. 251) *Al mateix*. — Aquell llibre volant, que ab fama pura
- 152 (p. 251) *Al mateix*. — Quant del Cel les sirenes numeroses
V. ms. 27, n. 29.
- 153 (p. 252) *Al mateix*. — Ó sol immens aquí lo Sol adora
V. ms. 27, n. 30.
- 154 (p. 253) *Lletra á la Purissima Concepció*. — Vna estela lluminosa
- 155 (p. 253) *Altre lletra al mateix*. — Crida lo mar vna Perla
- 156 (p. 254) *Altre*. — Serp enroscada de Flames
V. ms. 27, n. 36.
- 157 (p. 254) *Lletra á la Nativitat del Sor*. — Pastorets de esta comarca
V. ms. 27, n. 64.
- 158 (p. 255) *Al mateix Lletra*. — Angel. Ditzosos y humils Pastors
V. ms. 27, n. 63, i ms. 78, n. 175.
- 159 (p. 256) *Lletra al mateix*. — Pastor 1. Que has, que has vist, ó Pastor
V. ms. 27, n. 66.
- 160 (p. 257) *Lletra al Sagrament*. — Adoro humil vn Amor
V. ms. 27, n. 18.
- 161 (p. 258) *Lletra al Naixament del Sor*. — Si vas á Betlem Pastora,
V. ms. 27, n. 17.
- 162 (p. 258) *Al mateix*. — Deixau Pastorets la cabanya
V. ms. 27, n. 16.
- 163 (p. 259) *Solicita vn Amant la resposta de vna Carta que havia escrit á sa Dama*. — Quintillas. — Tant ferinda heu castigat
- 164 (p. 259) *Enviant vn ram á vna Purgada*. — Vuy se renova la historia
V. ms. 27, n. 40.
- 165 (p. 259) *Enviant vn ram á vna ques nomenava Cavaller*. — Est ram tant mal fogotat
V. ms. 27, n. 45.
- 166 (p. 260) *Enviant vn ram fet de vn Salpasser*. — Lo salpasser entrels' dos
V. ms. 27, n. 40.
- 167 (p. 260) *Enviant vn Ram á vna Purgada ab Coquilles entre las Flors*. — Amor que sab fer la guerra
V. ms. 27, n. 43.
- 168 (p. 260) *Present de Vidre*. — Del vidre vuy la puresa
V. ms. 27, n. 44.
- 169 (p. 260) *Enviant vn Ram á vna Viuda*. — Una tortoleta sola,
V. ms. 27, n. 47.
- 170 (p. 261) *Gilet disculpa son amor ab Gileta*. — Soneto. — Jo te adoro Bellissima Gileta,

(p. 261) *Gilet se lamenta ausent de la adorada Gileta.* — Soneto. — Sens vostre llum Gileta Vencedora

(p. 262) *Celebra Gilet ausent la bellesa de la amada Gileta, y solicita anime generosa son Amor.* — Liras. — No la brillant estela

(p. 263) *Canta Gilet, y ab Plantes y ocells celebra la Bellesa de Gileta, y dedica á ses ares lo cor sens esperansa.* — Bella fragant primavera

(p. 263) *Enviant Gilet un ram á Gileta havent presa una purga.* — Vos donam flors ben purgades,

(p. 264) *Envia Gilet á sa adorada Gileta altra ram ab perles.* — Decima. — Dono petita Gileta

(p. 264) *Enviant altre ram de flors, y en ell un cor ferit.* — Decima. — Com Gileta ingrata ordena

Fragments d'aquesta obra, en diferent ordre, van publicats en les *Mostras de la col·lecció de obras antigas catalanas, escullidas entre las de nostres millors poetes y prosistas*, publicades per J. Grau i J. Rubió i Ors envers 1840, p. 38. — Bernad y Duran, *Obras poéticas del «Fenix català» Francisco Fontanella*, publica per aquest ordre les poesies dels ns. 113 (I, p. 3), 170 (XIII, p. 9) i la 170 (Gileta XXVI, p. 27).

171 (p. 265) *Al desengany del Mon, y sas vanitats.* De Massanés. Octavas. — Despossehit de la esperança vana

172 (p. 276) *A una Señora.* — Quintillas. — Com es tan dura y cruel

173 (p. 277) *Massanés.* — Filen las parleras Musas,

174 (p. 278) *A una minyona.* — Bella es tot lo que pot ser

175 (p. 280) *Pintura del Ivern del D^{or} Rafel Nogues.* — Cruet entra lo Desembre

176 (p. 280) *A una Anatomia.* — Esta seca anatomia

V., també, la poesia d'En Garcia, edició de 1840, supl. p. 33.

177 (p. 281) *En las Congoxas dela mort. Lo que diu vn fel Cristiá Convertit á Christo Crucificat.* — Dulcissim Redemptor meu

178 (p. 284) *Poesias del P. lector Jubilat Fray Agustí Eura. Octavas en memoria dela Sepultura.* Ad Dominum ó Mortalium Anima. — Amaina vaixell racional las velas,

V. ms. 27, n. 93, ms. 43, n. 3, i ms. 79, n. 9.

179 (p. 297) *La Mort Suavisada.* Poesia Sacra sobre lo vers 24 del Cap. 38 del Ecclesiastich. Decimas. — Que dolor, que ansia, que mal

V. ms. 27, n. 92, ms. 43, n. 1, i ms. 62, n. 9.

180 (p. 310) *Poesia Sacra per las Agonias dela Mort.* — Dende est Catafal incògnit

V., també, la poesia d'En Garcia, edició de 1840, p. 147.

181 (p. 323) *Al passar Sant Joan Bó natural de Mantua Del Empleo de Comediant á ser Religios de Sant Agustí.* Decimas. — Pas de Comedia excelent

182 (p. 325) *Trobantse lo mateix Sant Combatut de gravissimas tentacions de luxuria, clavá entre carn y ungla dels dits delas mans trossos de agudissimas Canyas*

y pegant un gran colp sobre una pedra estigué tres dias sens sentits, quedantseli apagat lo foc de la concupiscencia. — Decimas. — Posat dintre del horror

183 (p. 329) Poesias del Dⁿ. Joan Terré. *Satira á un Jurista, Mostasaf.* — Aquell famos Jurista,

184 (p. 333) *A un Maravellós somni, y al desengany del mon.* — Satyra. — Quant apar, que ja cansat

185 (p. 338) *A un Casament de un Doctor.* Romans. — Vn casament vergonyant

186 (p. 341) *Al sagristá del Monastir dels Angels, que enviá un Romans á Dⁿ Juan Terré.* Romans. — Illustrissim Sacrista

Com es veu, en aquest manuscrit de la *Curiositat Catalana* s'hi contenen poesies de Vicens Garcia, Fontanella, Massanès, doctor Rafel Nogués, fra Agustí Eura i D. Joan Terré. El manuscrit mutilat que va estudiar En Salvador Mestres (*Memorias de la Academia de Buenas Letras*, vol. II, pp. 385-414) contenia, a més, composicions d'altres poetes, com : Carselio, Queralta, Domènech, Jofreu, Cervera, Galba, Vallbona, Solà, Copons, Valls, Pardina, Gamis, Massant, Cordellas, Minguella, Càrcer, Ocari, Paixó, Montergull i d'una senyora que no s'anomena. En Mestres creia que el nom del compilador era Carsi o Carselio; per les poesies sarcàstiques d'En Garcia dels nostres núms. 5 i 6, es veu que era En Mirambell.

81

Crides en vers per a les festes del bou a Vich

20 ff., l'últim partit de dalt a baix en paper; 298 × 28 mm. A dues columnes. Lletre de principis del segle XIX, d'una sola mà. Al f. 1, escrit de la mateixa lletra: «Es del Dr. Jaume Prat Clergue.» Els f. 2, 19 i 20, blancs. Relligadura moderna en pergamí.

1 (foli 3) *Crida del Bou de las Festas dels SS. Martirs de 1796.* — Nostre Ciutat de Vich, que en tantas glorias,

En diferents metres.

2 (f. 7) *Crida del Bou per la Festa dels SS. Martirs de Vich.* — O ley del consonante dura y recia | Quevedo. | Octavas. — Crido de Vich las glorias envejables

(f. 8) Decimas. — Seran las vuit de la nit

(f. 9) Quartetas. — Suposo ja sabeu tots

(f. 9 v.) Romano. — Escoltin los alements

3 (f. 11 v.) *Crida del Bou per la Festa del Beato Miguel añ 1799.* — «Risen-do corrigo omres.» — Octavas. — Mentres la fama va precipitada

Decimas. — Mes tanta serietat

(2 col.) 27 dècimes.

(f. 14) Romances. — Al sol que ja fa tans anys

4 (f. 16 v.) *Crida del Bou per la Festa dels SS. Martirs de Vich de 1802*. — «Parce-re personis; dicere de vitilis...» Martial. (Octavas). — Arrieu Vigatans ara ques hora (2 col.) Decimas. — Tot aixó queus he contat (f. 17 v.) Romance. — No cantaré de Alexandro (f. 18 v. acaba:) y mes alsada al Domenech.
Finis.

82

Llibre de receptes

Ms. de lletra del segle XIX. 16 ff., de paper, essent blancs els 4 últims. A més, hi ha un foli de guardes davant i darrera. 205 × 150 mm. Relligadura moderna en pergami flexible.

(Foli 1, en blanc, amb el títol:) Industria 1.
(f. 2) *Notas de Industria*. | Per teñir. — Llorer : las bañas del llorer han estat...
Acaba al f. 12 v. aquest recull de diverses receptes útils:
Aygua de pluja ... dos maytadellas.

83

Sermó sobre l'Eucaristia : Documents religiosos : Estatuts de l'Acadèmia de Sant Tomàs d'Aquí

Recull factici de cinc quaderns, en paper, tots de lletra del segle XVIII.^a o principis del XIX.^a. L'últim, de format més gran, (212 × 123 mm.), porta paginació pròpia del 1 a 37. El més petit mideix 118 × 144 mm. Numerats tots modernament en llapis de manera correlativa : 62 ff. Relligadura en pergami flexible.

1 (foli 1, blanc; f. 2) [*Sermó en alabança de l'Eucaristia*.] ✠ | Memoriam fecit mirabilium suorum misericors, et miserator Dominus | escam dedit timentibus se. psal. 110. | Gran misteri es lo que se celebra en lo dia de vuy en esta Iglesia...

(f. 8 v. acaba:) y la gloria en la altra. Amen.
F. 9-11 blancs.

2 (f. 12) *Memorial del Arzobispo de Toledo al Rey*. | Señor. | El Cardenal Arzobispo de Toledo Primado de los Reynos...

(f. 13 acaba:) reverente y rendido siempre a los Reales pies de V. M.
Demana es suspenguí per la Hisenda reial l'administració del Escusado.

3 (f. 13 v.) *Carta del Señor Abbate Plasen antes el P.* | Norberto de Lorena Capuchino á cerca del Ar- | resto del Parlamento de Paris de 6 de Agosto de 1762. dirigida a un señor Obispo de Italia. — Mon Señor. He rezibido 3 dias haze...

(f. 16 acaba:) de vno de sus miembros P. Barruyer : implevit mensuram scandali.

4 (f. 17) *Dn Alfonso Madrigal Obispo de Avila, llamado el Tostado, o Abulense* | en el libro que escrivio intitulado el | del Tostado impreso en la ciudad de Bur | gos por Fadrique de Basilea año 1500 | en la explicacion del primer mandamien | to sobre las adoraciones a las imagines | dice lo siguiente. — E por ende quando toman especial devocion...

(f. 20 v. acaba:) son escritas, e contra la Fee.

Fols. 21-25 blancs.

5 (f. 26) *Voto que dio el Cardenal Decio Azzo- lino sobre la Beatificacion del Car- denal Belarmino.* | 1681. — El Juizio presente es de los mas formidables

(f. 43 v. acaba:) y al parecer de los sabios etc.

Fol. 44 blanc.

6 (f. 45) *Estatuts, y Ordinacions deliberats observar per la Illre. Academia del Angelich Mestre Sant Thomas de Aquino quint Doctor de la Iglesia tinguda als 11 de Octubre de 1711 per lo bon regimen, govern, y adminis- tracio de dita Illre. Academia* | En poder de Pau Mitjans notari publich | de Barcelona, y Escrivá dels negocis | de dita Illre. Academia.

(f. 46) Die Dominica vndecima mensis Octobris anno a nativitate Domini millesimo septingentesimo vndecimo Barchinonæ. Convocada, y congregada la Illustre Academia del Angelich Mestre...

(f. 61 acaba:) I Finalment en dese lloch fonch per dit molt Reverent P. Prior.

Aquesta acadèmia era formada pels religiosos del convent de Santa Catarina i per doctors i estudiants seglars distribuïts en teòlegs, metges, filòsofs i humanistes.

84

Pere Bosch i Soldevila, Sermó dels Ignoscents

Recull de dos quaderns de la mateixa mà de l'autor; lletra de mitjans del segle XIX.e; paper; 215 × 156 mm. 1 f. prel. + 41 ff. numerats en llapis. Relligadura moderna en pergami.

1 (foli 1 prel.) *Sermó del Ygnoscents* | 1860. | per | *Pere Bosch y Soldevila.*

(f. 1) Principium innocentorum — Est de tempus antiquorum; — Qui istam festam criticatur — in cœlum non entraratur. — Que vol dir, que l'innocents — son tant antichs com las gens...

(f. 21 acaba) Per la tua Innocentada — ¡Gloria, honor Igualada! | P. B. y S. — Igualada 14 Diciembre del 1860.

Segueix en el mateix foli:

Brindis. — Tinch, que se m' llensa,

(f. 21 v.) Altre. — Costums, envejables, de dorada edat

(f. 22) Altre. — Jo he vist los prats bordats de mil floretas
Acaba al mateix foli amb la firma i rúbrica:

Pere Bosch y Soldevila.

2 (f. 23; comença el segon quadern:) *Sermó de Ygnoscents | per | Pere Bosch y Soldevila.* — A totas parts cohuent favas

(f. 41 v. acaba:) Quant tots tenim que calla.

Igualada 18 Desembre 1861

Pere Bosch y Soldevila (*firmit i rubricat*).

La festa dels Innocents es celebrà encara a Igualada fa uns vint anys, i en certes èpoques tingué força importància. El *Sermó* era un parlament en vers que es feia des d'un balcó de la plaça major de la vila, la vigília de la diada, el qual comentava satíricament els fets ocorreguts durant l'any o els defectes de les persones que prenen part en la festa. Segons ens comunica amablement el Sr. Gabriel Castellà, d'Igualada, a qui devem aquestes notícies, En Pere Bosch i Soldevila fou un apotecari d'aquella vila, molt afectat a versificar, del qual se'n coneixen algunes poesies publicades per la premsa local en el darrer terç del segle passat.

85

Acadèmia de Jurisprudència de Mallorca : Passió de Jesucrist : Verdadera Tertúlia

Recull factici de tres quaderns de lletra dels segles XVIII.^a i XIX.^a, en paper, l'últim paginat del 1 a 21. 215 × 153 mm. Foliat després en llapis correlativament : 60 ff., els dos últims blancs. Relligat modernament en pergamí.

1 (foli 1) *Plan de constituciones de la Academia de Jurisprudencia | practica de Mallorca que presenta á su discusion la | comisió encargada de proyectarle.*

(f. 2) Discurso preliminar al proyecto de constituciones que presentan á la Academia de jurisprudencia practica de Mallorca la comision encargada para ello. A la Academia. Discurso preliminar. Las corporaciones literarias han sido en todos tiempos...

(f. 5) Constituciones de la Academia Colegial de Jurisprudencia practica de Mallorca.

(f. 15 acaba:) y por pluralidad se desidirá.

Palma á 14 Disiembre de 1816. Ignacio Vich y Santandreu. Onofre Gradolí. Pedro Canals (*firmit i rubricat*).

2 (f. 16 blanc; f. 17) *Loa al Lec- | tor.* — Cria Deu en lo Principi
Són 59 cobles.

(f. 19) Copia del des- | pediment de nos- | tre Senyora ab | lo seu fiel Iesus | qvant ana a pen- | dre mort y passio per | la redempcio de nostres | pecats... — (Després de la llista de personatges, diu) Entra Nostra S^{ra}, y la Madalena, — N^{ra}. S^{ra}, Filla mia Madalena

(f. 24 acaba aquesta escena:) Aqui se acaba lo despediment de Nostre Senor

Jesuchrist ab la sua Santissima Mare quan sen ana a pender Mort y Pasió escrit vuy dia 3 de janer de 1753.

(f. 24 v.) Assi se comense | lo tractat de la Pa | ssio de Nostre Senyor | Jesu Christ | Primer Acte. | Los qui Parlan... — Jesus. Deixebles sens mes tardar

(f. 34 v.) Acte segon del Pujament de la Creu.

(f. 41) Acte tercer de la Passio de Christo Señor Nostre, y del devallament de la Creu.

Entre els ff. 42 i 43, vestigis d'un que fou arrencat.

(f. 45 v. acaba:) y perdonian si ha hagut erro.

Fin. Aquí se acaba la historia de la Passio de Christo Señor Nostre ab lo despediment de Ntra. Señora Maria Santissima Mare sua y Advocada nostra. Amen. Jesus Maria Joseph.

Vegi's mss. 25, 26, 64 i 66. Com en aquests dos últims, el text correspon al que representa l'edició manresana de 1798.

3 (f. 47, títol.) *Verdadera Tertulia*.

(f. 48) Verdadera tertulia | Sobre algunas circunstancias ocorregudas en | las tants anys esperadas festas de la Iglesia | vulgarment coneguda per la Cathedral de | Llevant a 2 de Juny de 1782. | Tertulians... — Sagrera. Finalment camaradas

(f. 58 acaba) y que tots nos vejam de Panxa en Gloria.

Amen.

Vid. ms. 28, n.º 41.

Es refereix a Santa Maria del Mar de Barcelona i a les festes que s'hi celebren amb motiu de la inauguració del nou altar major.

86

Tractat de l'anima : Receptari : Tractat de febres : Purgatori de Sant Patrici : Pecats de les Dones

Manuscrit de 127 ff. numerats en llapis modernament; paper; lletra de diverses mans del s. XVIII.; 23 × 147 mm. En molt mal estat, essent moltes planes il·legibles per culpa de la humitat. El manuscrit era numerat, però manquen els 44 ff. primers de l'enumeració antiga i altres intermitjos que anotarem. Relligat en pergami.

1 (foli 1 mig estripat i il·legible; f. 2, segueix el text del cap. 2 d'un tractat teològic amb les paraules:) pues la Anima en quant Intellectiva...

(f. 31 acaba) blasfemar de contra Deu y los Sants.

(f. 32) Taula de lo que conte aquest codern.

Conté les rúbriques següents que es refereixen al tractat anterior : «Que es lo cos del home. — De la boca y dens del cos humà. — De la llengua. — Del modo se deu governar la llengua. — De la veu humana y com se forma. — Descripció dels vlls. — Com devem guardar la vista. — Del olfato y ohido. — Del Gust y

tacto. — Dels sentits interiors. — De la cogitativa y memoria sencitiva. — Del benefici de la memoria. — Com infundi Deu la Anima al cos de N. P. Adam. — De la vida vegetativa que la Anima dona al cos. — De la Anima racional y potencias. — De la hermosura de la Anima. — Favor de Adobtar Deu al home per fill. — La Anima en Gracia es trono de Deu. — Adam tingue Angel Custodi y lo tenen tots los homens. — Lo Angel Custodi acompanya al home tota la sua vida. — Lo Angel Custodi afavoreix al home en la mort y despues. — Thema : fili prebe mihi cor tuum».

2 (f. 33) *Recepta per fer lo tabaco de Pols bo.*

Segueixen altres receptes, la major partida medicinals, acabant al f. 49 v., amb la : «Recepta per fer pujar carn viva en una llaga». Al foli següent, s'hi troba la «Taula de lo que conte esta llibreta». Les receptes van numerades al marge, fent-s'hi referència en aquest índex, que és ordenat alfabèticament i acaba al f. 50 v. Al f. 51 r. encara vénen més receptes. Foli 52, blanc.

(f. 53) Propietats Certas y prouadas del Romaní.

(Al marge:) Fortifica lo cap y la vista. — I. La primera propietat del Romaní es...

3 (f. 55, essent la tinta molt esblaimada:) *Descriptio o breu Noticia de algunas proprietats del Romaní.*

Es lo Romaní una herba...

Fins al f. 60 segueixen receptes a base de romaní. El f. 60 v. és blanc, continuant les receptes en el 61. Són blancs els 63-73.

4 (f. 74) *Tractat de Febras y com se han de Curar.*

(f. 75) *Tractat de la Febra, la sua definio, de quantas maneras ni ha y lo modo de Curarlas.* — Notori es a tothom que la febra...

(f. 80 acaba:) Sacado todo esto del Rdo. Juan de Vidos Beneficiado de la insigne Parroquial de St. Pau. Parte Segona. Impresa en dita Ciutat [Saragossa] lo any 1720 en casa Pasqual Bueno.

De la *Medicina y cirugia racional*, de D. Joan Vidós i Miró hi ha una edició de Saragoça, de 1649.

5 (ff. 81-87, blancs; f. 88) *Noticias de las Penas pasan las Animas en lo infern....*
— Antes de passar a declarar

(f. 90) Cap. I. En lo qual se Manifiesta lo siti de la Coua o Pou y se dona la raho porque Sant Patrici demana a Deu N. S. li Ensenyas aqueix Purgatori. — En Hibernia en la part...

(f. 112 v. acaba:) e nostres enemichs los Dimonis. Amen.

Es tracta d'una versió catalana, desconeguda fins ara, en set capítols, de la *Vida y Purgatorio del glorioso S. Patricio* d'en Joan Perez de Montalban, tan popular en els segles xvii.^a i xviii.^a. (Cf. Miquel i Planas, *Llegendes de l'altra vida*, Barcelona, 1914; pp. 318 i ss.)

Als ff. 113 i 114 hi ha la taula del que contenia anteriorment el manuscrit, amb el següent títol : «Taula de lo contengut en aquest llibre des del fol. 45 afins a la fi de ell». L'ordre de les rúbriques no correspon del tot a l'estat actual del manuscrit,

faltant-hi els ff. 77 a 104 de la numeració antiga, en els quals s'hi contenia, segons aquest índex, una Defensa dels *Religiosos contra de sos enemichs* (f. 77 a 88) i *Proprietats del Romani ab son abecedari* començant al f. 89.

Els ff. 114 v.-117, blancs. Segueix encara un quadern de lletra de l'època, però d'altra mà, que ha estat relligat a la fi del manuscrit:

6 (f. 118) *Los set Pecats Mortals de las Donas*.

(f. 119) Amat y Benevolo lector. Aquí te offeresch estas breus lineas, no de viuesas, sino de veritats; no de cosas fingidas, sino de realitats; perque llegidas atentament comprehengas las solidas veritats hia y te apartias de qui te pot danyar tant, no sols en lo cos pero mes en la anima, y com una obra per tenir equo es precis que tinga nom per esto me ha aparegut intitularla los set pecats mortals de las donas, perque en realitat, frequentament y pecan vale.

(f. 127 acaba:) sapian que son las donas tan cansadas, que afins al mateix Deu cansan. Septima die requievit.

87

Espill d'exemples de naturaleses d'alguns animals

Ms. de 2 ff. s. n. + 87 ff. numerats, essent blanc el darrer, el mateix que altres 5 que segueixen. Paper; 157 × 104 mm. Lletra d'últims del xv.^{en} segle. Relligat en un full de pergami, de llibre de chor.

(Foli 1 prel.) *Libre Apellat | Spill Dexemples de natu | raleses de alguns Animals | concordats ab moltes Sententi | es de la fagrada Scriptura ab | molt gentill estill fet per vn | Rnt. frare del orde de St. Fra | nfejch dels Claustrals lo qual | per auitar vana gloria e per | humilitat no poje son nom | es libre Entiquijim. | laus deo.*

Al f. 2 prel. hi ha la taula del proemi i 45 rúbriques d'altres tants capítols.

(f. 1, comença:) Proemi. Cert es que totes les coses que los homens daquest mon saben es per dues rahons...

Al f. 5 s'acaba el *Proemi* i comencen els capítols, essent el primer el *De la formiga*.

(f. 85 v. acaba el text de l'última rúbrica *De la perdiu*;) del poder del diable: amen. Laus deo.

Aquest petit libret ses copiat de vn altre libre de la matexa lengo catalana e vist lo libre parer es te per cert que auia al mancho cc. ans que era escrit segons los vocables tant escus e lo paper tant gros e scrit ab letres y vocables tant estranys dels quals sen an leuats e declarat mols segons se pot veure lo qual libre es estat fet per vn frare de sant fransech lo qual per no perquerir uana gloria no volch posar son nom e si per cas havia defalit en nigua cosa ell se posa en obedientia e de santa mare sglesia Romana e de sos sants regidos com a fill hobeient.

Aquesta lliçó, la semblant del ms. 21-2-9 de la Universitaria de Barcelona i el

fragment contingut en el nostre 310, pertanyen a una versió catalana del *Bestiario Toscano* publicat per M. S. Garver i K. Mckenzie en els *Studi romanzi* de la *Società filologica romana*, VIII, 1.

88

Gazull, La Brama dels Llauradors de València

Ms. de 8 ff. de paper, de lletra d'últims del segle xvi.^a, 200 × 146 mm. Relligat en pergami flexible.

(Foli 1) *La brama dels llaura- | dors dela orta de Valencia contra | lo venerable Mossen Bernat Fe- | nollar Preuere beneficiat en la | Seu. Ordenada per lo Magnifich | Mossen Jaume Ga- | çull Caua- | ller.* — Estant de repos, vetlaua ma pensa (f. 8 acaba:) aci man pegat, tals mots y llenguatge. Mossen Jaume Gacull Caualler.

Impresa per primera vegada a València en 1561. Sobre les altres edicions, vegi's Miquel i Planas, *Cançoners satírics valencians*, Barcelona, 1911, p. XXIX. El nostre manuscrit deu ésser còpia de l'edició princeps, ja que li manca, com a ella, el vers 75, que és indicat per una ratlla en blanc.

89

Gremi dels argenters de Mallorca

Ms. de 44 ff. en el seu estat actual, en pergami; per la foliació antiga que se'n conserva, que arriba al f. 52, es veu que li manquen els 8 ff. primers. 177 × 126 mm. Lletra de diverses mans dels segles xv.^a-xvii.^a. Relligat modernament en pergami flexible, amb teixell vermell al llom.

(Foli 1, ix antic, comença sense títol:) *Al diuuyta dia del mes de ffe | brer lany dela natiuitat de nostro | seyor mccccl tres. | Com lonrat en Bernat de Tornamira...*

Segueixen les transcripcions de diferents privilegis i disposicions, relatius als argenters de Mallorca. Són blancs els ff. 13 v., 14, 16 v., 17 v. i 18; al 18 v., 19 i 19 v. hi ha fet a la ploma un petit dibuix, repetit tres vegades, d'una marca existent en una pica de la canonada de la casa dels argenters. Acaba al f. 44 v.: *Esta graduat la obra de fil a raho — 16 @ la vnsa.*

90

Copiador de cartes del bisbe d'Urgell, Pere de Copons

Ms. de 474 ff. + un de portada seguit de dinou en blanc; paper; 310 × 214 mm. Escripura del segle xvii.^a. Relligadura de l'època en pergami flexible.

(Portada) *Copiador | de | Cartas; en varios Asuntos | E/critas | A diferentes Suge-*

tos | por | El Illmo Sor D. Pedro de Copons | Obispo de Urgel | Siendo su Secretario | Martin de Segovia | y empeçando el anno de | 16 [Escut del Bisbe] 64.

(f. 1) Còpia de Carta escrita al Rey nuestro S.^{or} en 3 de Mayo 1664.

Al f. 146 v.º acaba la còpia d'una carta de la reina al Sr. D. Vicente Gonzaga de 9 juliol 1666. Segueixen en blanc els ff. 147-160. Es reprèn l'epistolari al f. 161 amb una carta al Marquès de Lafuente de 5 de febrer de 1661. L'última continguda en aquesta secció és del 20 de desembre de 1672, al f. 358. El f. 359 blanc. Foli 360: Copias de cartas comunes para diferentes negocios.

Còpia de carta para escusarse del ajuste con la Ciudad de Urgel.

Segueix un breu formulari fins al f. 366 v. Els ff. 367 i 368, són en blanc. Foli 369:

Còpia de carta escrita al cabildo de Cuenca en 31 de henero de 1673.

(f. 417) Año de 1674.

Ara segueixen ordenades per mesos, essent l'última de 25 de maig de 1674, al f. 474. Els altres, fins a la fi del manuscrit, són en blanc.

D. Pere de Copons fou bisbe d'Urgell des de 1671 a 1681, contenint-se, per tant, en aquest manuscrit moltes cartes anteriors al seu episcopat.

91

Bernat Boades, Llibre dels fets d'armes de Catalunya

Ms. de 49 ff. s. n., paper; 314 × 220 mm.; escriptura de lletra molt petita i apretada del segle XVII.^a.

(f. 1) *Llibre dels ffeyts Darnes de Cataluña.*

En nom de nostre Sr. Jefuchrist e de la sua benayunturada Mare...

(f. 49 v. acaba) del vescomptat de Cabrera.

Ha estat impresa aquesta crònica per cura de D. Marian Aguiló (Barcelona, 1873) en la seva *Biblioteca Catalana*. Sobre els altres manuscrits, vegi's Massó Torrents, *Exposició d'un pla de publicació de les Cròniques Catalanes (Anuari de l'I. d'E. C., 1909-10, p. 46)*. Els que figuraven en la col·lecció Dalmases, porten avui els nùms. 491 i 492 de la nostra BIBLIOTECA.

92

Flor dels psalms del Saltiri : Hores de la Passió

Ms. de 72 ff. numerats modernament en paper i pergami; 131 × 97 mm. Escripura del segle XV.^a amb caplletres vermelles, moltes de les quals foren retallades. Relligadura vella formada per un document en pergami de l'any 1507. El text comença al f. 3; el f. 1 conté una oració en llatí de lletra un poc posterior. El f. 2 és blanc. Els últims

ff. 71 v.º i 72 contenen un fragment retallat per baix i pel marge d'una vida de Santa Catarina en català, escrita en lletra molt ample del mateix segle.

(f. 3 comença:) Ihesus fill de deu lo para eternal | hoges mi fill de la verge scolta | mi...

Segueixen unes oracions en llatí i català i regles de vida cristiana.

f. 15 v.º, continuant de la mateixa mà que ha escrit els fulls anteriors, i sense que cap separació de major importància que l'habitual entre els paràgrafs del manuscrit indiqui el començament d'un tractat diferent:

[E]n nom de nostro senyor deu ihesu xrist... puxa jo transladar [f. 16] aquest libre a honor de tota la cort celestial e com hi puixa adobar noy puxa res affollar amen.

[C]om una noble dona e poffembre fos assatgada per moltes gents...

Aquest pròleg parafraseja al principi bastant fidelment el de Sant Prudenci, bisbe de Troyes, en el seu *Breviarium psalterii* (Migne, P. L., 115, 1449).

(f. 45 v. acaba:) En la comanda del meu creador e saluador meu ihesu xrist sia jo fet amen e per tota via.

(A continuació:) Asi comensen les vespres del sant dicmenge les quals son tretes de la flor del sal[f. 46]tiri e digats al principi lo pater...

(f. 54 v.) Aquestes laudes deius scrites deu dir tot xristia apres que es lleuat ab gran deuocio...

(f. 56) Asi comensen les oras de la sancta passio de nostro senyor...

(f. 71 acaba:) in prefenti vita et in futuro iudicio AMEN.

93

Quadern escolar gramatical

Ms. incomplet de 24 ff., en paper, numerats en llapis, modernament, però conservant la foliació antiga posada al verso des del f. LXXXI al CIV. Escriptura dels segles xiv.^a-xv.^a, d'una mateixa mà, si bé el seu aspecte varia amb el caràcter més o menys cursiu del text; a partir del f. 89 antic porta petites inicials o calderons vermells. 226 x 150 mm. Relligat modernament en pergamí.

El manuscrit és un fragment de quadern escolar. L'autor no s'indica, però diverses al·lusions semblen poder fer sospitar que era de Besalú, i tal vegada un tal Esteve Henric, sagristà de Santa Maria de Besalú, batxiller en decrets (vegi's f. 94 antic). És una barreja heterogènia d'estrets gramaticals, sentències, proverbis, etc. Assenyalarem tan sols allò que és més important del contingut.

I (f. 1, comença:) secundum quod moris est...

Breus notes gramaticals, en les quals es fan de vegades referències a frases en català, com a terme de comparació. Al f. 6 v. (86 de la numeració vella) s'acaben, i vénen notes soltes, proverbis, fórmules religioses, etc.

- 2 (f. 7 v.) Ad honorem summi patris — et eius superne matris...

Segueixen unes regles de bona conducta en vers, per a estudiants, que acaben al foli següent:

Omnes proverbium non componentes	} solvat unum denarium
Nec lectionibus adherentes	
Nec ad haras convenientes	

- 3 (f. 8 v.) Ego Johannes de Ruperforti prior...

Albarà de deute a Guillem Flote, de Castelló, datat el 3 de juny de 1407. Segueixen proverbis en llatí i observacions gramaticals o curioses fins al f. 11 v.

- 4 (f. 11 v.) Sen Nicholau — mans he suau — dans la tua amor sit plau.

Segueixen cinc cobles, escrites cada una a ratlla seguida, del mateix caient popular, repetint-se al final de cada una : «Sen Nicholau».

- 5 (f. 12 v.) Venerabili ac magne sciencie nobili domino priori beate Marie de infra castrum bisulduni domino sua specialissimo...

Acaba al foli següent. Firma la carta un tal «Bernardus Ferrarii studens in medicina». No té any, però és datada a Montpeller el 2 de desembre. El seu contingut és interessant. Al final fa al·lusions curioses al antipapa Benet XIII, al cardenal d'Albana i de Girona. A sota, cinc dístics un poc barbres, amb preceptes de bona criança. En copiem el primer i el quart:

Qui nimium comedit
animam cum corpore ledit.
Qui tenet in mensa cubitus vel brachia tensa
Non est urbanus si sit de corpore sanus.

Foli 13 v.º, blanc; f. 14, continuen les regles gramaticals, tractant de l'adjectiu.

A continuació, en el mateix foli, comença una carta amb la següent endreça:

Honorabili ac discreto viro domino Berengario Riera domino meo precarissimo dentur in Avinione.

Datada a Besalú el 8 de març, i firmada per «Stephanus Henrici sacrista beate Marie de infra castrum Bisulduni in decretis bacallarius». En la carta es demana un benefici dels de S. Ruf, i s'al·ludeix a un canonge d'allà mateix dit Guillem Reynard, del qual ja se'n parla en una nota dels ff. 10 v.º i 16 v.º. Al f. 15 tornen a venir les notes gramaticals. Foli 15 v.º:

Hec metra ponuntur in leccione doctrinalis. — Ut tibi per metrum formatio preteritorum...

Tornen a venir notes heterogènies, alguna en català. Entre mig d'elles, al f. 16 v.º hi ha la següent:

Cantilena : Dum ver venit lasciva floribus transsit yems orrida nivibus Et dum philomena sub voce serena al yoli temps de mach e diu que no siya nul cler sen amiga al tempz de pascor.

- 6 (f. 18) *Ihs. ¶ Astitit Regina a dextris tuis in vestitu deaurato... Ps. 42.*

Exposició de caràcter escolàstic.

7 (f. 19 v.) *Scribere clericulis paro doctrinale novellis etc.* Et quia divisio...

Comença el *Doctrinale* d'Alexandre de Villa Dei amb comentaris. S'interromp al f. 24 v.º (f. 104 v.º de la numeració vella), tractant de la segona declinació.

94

La Regla de la maisó del Hospital de monseignor S. Johan de Jerusalem

Volum de 398 pp., de pergami, numerades actualment en llapis, sense rastre de foliació antiga; dues fulles de pergami de guardes al començament i altres dues a la fi. És escrit per una mà del segle xv.^o a ratlla plena, amb títols vermells i caplletres colorides. En les pp. 1, 61, 63 i 262, apareixen unes pintures executades per una mà de les darreries del segle xvi.^o; en les tres primeres apareix blanc el verso; davant de la darrera hi ha una altra pintura que ocupa tot just la meitat de la p. 261. Format: 220 × 150. mm. Relligat amb un tros de domàs verd, més modernament. Tota la Regla sembla escrita en gascó, amb influències llenguadocianes; el provençal era una de les set llengües o nacions admeses en l'Hospital; que eren aquestes: de Provença, d'Auvernya, de França, d'Itàlia, d'Anglaterra, d'Alemanya i d'Espanya. De les ordres dels Mestres de l'Hospital en les assemblees fixant els costums, són les de l'any 1366, les darreres i les úniques que apareixen redactades en francès.

(p. 1, làmina colorida representativa dels beneficis de l'Hospital, amb la llegenda en un rètol de lletres dorades:) *La Regla | de la Maisó del | Hospital de Mōses | eignor S. Johan de | Jelin.*

(p. 2, blanca; p. 3, caplletra ornada:) A tots cels que son z que aue | nir so fam assaber que la | Mayo de saint Johan baptista | z dels paubres de Jerusalem del | comensamen fo atrobada al temps del primier | Julius cesar emperador de Roma z al temps | Danthiocus princep Danthiocha...

(p. 20, títol vermell) *Aisi dis la ueritat de nostra Maiso | cosi fo emplida e la religio comensada car dauant | non era religio mas hospital de paures z aquest | comensament es lo ters z lo drechurier senes dupte.* — En aquel temps que lo duc de lo royne Godofre de bulhon..

(p. 35) *Ayso son las Rubricas de la regla z dels esta | blimens de la sainta Maiso del hospital de | saint Johan de Jerusalem.* — De Maistre Ramon la primieyra partida.

(p. 61 pintura, 62 blanca, 63 pintura, 64 blanca; p. 65:) *So es la regla de la sainta Maiso del hospital de saint Johan de Jerusalem facha per Maistre Raymon.*

(p. 260) Item coma ia es dich los maistres ancias z li prodome dela dita religio ueyssson los grans comandadors despanha z dalamanha z ditalia faysen grans despen-sas z entre els z los priors a els sotmeses estre grans contencions z controuersias dels quals damages sen mogues ala dicha religio et per so si son adordenar los grans coman-dadors a las prouincias dauan dichas que non fos ordenat dalcuna grant comandaria.

Lx. ans son passatz et outra z coma mantenent non a guayre per lo Maistre predecessor daquest estat donada la grant comandaria despanha al prior de Catalonha sian demandatz que los priors z ancias de la dicha religio estans aquy en cesta Cort en la sembleya z si es expedien necessari et profitable ala dicha religio que lo fici de la comandaria demore en son estat o si li prodome de la sembleya son dacort que ycel z li autre sian estat perpetualmen al primer capitol que si fara.

(p. 261) Item coma las Islas de Chipre et de lengo aian acostumat estre del Comun de las lenguas z de pueys alcun temps passat los Maistres aian apropiatz a que las islas a la lengua de prouensa que las ditas Islas retornon al comun de las lenguas car lo papa non uol point que alcuna parcialitat sia entre els.

Al peu, una pintura de mitja plana representant les vestidures de l'Ordre. En la p. 262, làmina gran de la ciutat de Rodas, el port amb la cadena i una nau a punt d'entrar-hi; potser quan aquesta pintura fou feta s'acostava l'atac i presa de Rodes per Soliman (1522).

(p. 263) *So son los esguartz z los usatges z las ancianas costumas dela santa Maiso del hospital de saint Johan de Jerusalem que los frares devo usar z tener.*

Les rúbriques ocupen fins a la p. 272. En la següent comença el text dels esguards i usatges.

(p. 379) Aquesta es la fi de nostra regla z de nostres establiments z bos usatges z costumas de sus escrichas z per aquelas si gouerna huey nostra religio. No per tant que el ya assas dautras noblas usanssas que si teno que non son aysi escrichas z son necessarias de tener las quals sabo li prodome ancia z dels tot iorn las pot hom apenre perque non cal escriure. Car assas comple lo que desus es dich z ordenat a cel que tener o pot et guardar car yeu cre que el si pot tener per be nazurat car estiers en ua metriam nostre treball si per tener nostra regla tan solamen non erauam sals car la fe de cas-cun deu esser tal que si te be sa regla el es sals car regla non es altra causa mas viure ueray obedient ses pecat.

Oras preguem aquel seignor glorios que nos a creatz e morí per nos que el per sa piatat z misericordia nos don forsa coratge z bona uoluntat que [p. 380] que nos puescam nostra regla establiments usansas z castiamens tener que sia honor de luy z de sa beneseita mayre z del beneseg saint Johan babtista nostre patro z profieg z saluacio de nostras armas. Et aquel seignor o autrey per sa gracia que es beneseg enlo segle dels segles Amen.

(p. 380, tot continuant, en francès i amb lletra diferent:) *Ces sont les establiments fais z ordenes per M. Raimon. Berenguier en chap, general fait et celebres en Auinion. lan de .M.CCC.lxvj. a. v. jors doumes de mars. — Premierement est ordene au honor et reuerence de dieu...*

(Acaba tot el llibre p. 398) XXXVIII. Item retenons que puissons ordener passe le chap. de toutes les chozes z que fait sera mension en chapitre. Amen.

Es coneguda la Regla del Hospital francesa: el Sr. Miret i Sans, *Les cases dels Templers y dels Hospitalers en Catalunya*, Barcelona, 1910, dóna fragments d'una

Regla en català, dels segles xiv.^a i xv.^a, que fragmentàriament es troba en l'Arxiu del Gran Priorat de Catalunya; pp. 362-364, 540-551. Els establiments acordats en les assemblees consten també en el present ms.

95

Col·lecció factícia de poesies, principalment polítiques, del segle XVIII.^a
i primària del XIX.^a

En aquesta col·lecció els papers tenen generalment un format de 210 × 115 mm., no obstant, el més curt arriba a 128 × 110 mm.; té 294 pp., numerades actualment la major partida estan escrites en el segle xviii.^a, i algunes tan solament a la primeria el segle xix.^a Són blanques les pp. 12, 16, 26, 62-70, 76, 78, 106, 112, 118, 128, 136, 138, 144, 156, 190, 198, 202, 214, 216-218, 222, 224, 230, 265-267, 283-290 i 293-294. Hi ha composicions que van escrites a tota plana i altres a dues columnes.

1 (p. 1) *Relacion Verdadera de la gran Victoria que el Sr Emperador de Alemania ha conseguido contra el gran Turco, Siendo Su General el Señor Principe Luis de Baden. dase noticia de toda la batalla y despojos de Guerra muertos y prisioneros. cantado al tono del pregon de Roma que se canta en esta Corte publicado a 20 de 7^{br} del anyo 1704.* — Manda al Protector valiente

2 (p. 9) *Letra para el recobro de las Sagradas Formas del Sto Hospital de Barcelona.* — Dime, dime, hombre perdido,

V. ms. 24, n. 3, ms. 57, n. 72, i ms. 63, n. 64. La p. 12, blanca.

3 (p. 13) *Difinicion del Dengue por dictamen arreglado, no por Conzepto absoluto.* — Es el Dengue Filis mia

La p. 16, blanca.

4 (p. 17) *A cierto Cavallero viudo que se caso con vna Hermosa Dama.* Decimas. — En el tiempo de las rosas

5 (p. 21) *A cierto Cavallero Viudo que se caso con vna Dama tambien viuda y ambos a dos valencianos, celebrando sus bodas.* Decimas. — Vna Novia ayer llegó

6 (p. 25) *A este Pié forzado* La Princesa esta preñada. Decimas. — Montes collados y Brenas

La p. 26, blanca.

7 (p. 27) *El Geremias Español. A la imperial Ciudad de Zaragoza con motivo del incendio de su Casa de Comedias, subcedido en el dia 12 de Noviembre de 1778; explica su dolor en lo siguiente.* — Ay de ti, Zaragoza, llora, llora,

8 (p. 35) *Confesion que hacen los Cuerpos militares á Fernando 7º, é igualmente los demas ramos.* — Las R^{as} Guardias. — Edecanes presenté

9 (p. 39) *Exâmen gramatical.* — Con un Domine bonazo

Va aquest escrit contra Sixto, Marquina i Soler.

Composició al·lusiva a l'abdicació de Carles IV.

10 (p. 43-44 blanques, p. 45) *Al Sr D. Pedro Rebollar y de la Concha, Comisario Ordenador de los Exercitos de S. M., Veedor, Contador y Juez de su R^l Hacienda de la Plaza de Ceuta &c. Soneto.* — Digno es el Feudo, si el afecto mides,

11 (p. 46 blanca; p. 47) *Festivo Marcial Alarde, con que en varios equestres exercicios desempeñó con Ardimiento la Juvenil nobleza de la Gloriosissima Plaza de Ceuta estimulada del caloroso eficaz influjo del Sr D. Pedro Rebollar, vajo cuya direccion continua sus progressos y vn incognito Numen desahoga el anhelo de describir, los que en la tarde del Martes de Carnaval de este año de 1733 fueron digno objeto del mas relevante Encomio en las siguientes Octavas.* — Ni Egipto sus Piramides ostente,

Les pp. 58, 62-70, blanques.

12 (p. 71) *A la Desgraciada funcion del dia 8 de Julio de 1775 en el Desembarco para atacar a Argel.* Decimas. — Con engaños permitidos

13 (p. 73) *Decimas que llegaron por la Correspondencia de Mallorca á Barcelona á 30 Abril de 1799.* — 1.ª Todo el Mundo ya delira — en materias de la Guerra Blanca la p. 76.

14 (p. 77) *Decima.* — Urquijo en una Prision
Blanca la p. 78.

15 (p. 79) *Con motivo de elogiar Anfriso á los dos mayores hombres del Siglo 18°.* Dirigió á la fortuna el siguiente Soneto. — Un Heroe tiene Francia acreditado.

16 (p. 79) *Preguntas y Respuestas.* — P^{to} Los Barcos Ingleses à que vinieron?

17 (p. 80) *Vn dia divendres* — No que era Dijous

18 (p. 83) *Afectuosas demostraciones con que el Pueblo de la Ciudad de Barcelona Recibió al Exmo señor Don Luis Fermin de Carvajal y Vargas, Conde de la Union, Caballero Gran Cruz de la Real y distinguida orden Española de Carlos tercero, Comendador de Sagra y Senet en la Militar de Santiago, Administrador en la de Alcántara de la encomienda de Esparragosa de Lares, Gentil Hombre de Camara de S. M. con exercicio, Theniente General de sus Reales exercitos, Gobernador y capitan General Del Principado de Cathaluña, Presidente de su Real Audiencia, General en Gefe del exercito de campana del Rosellon &c. El dia 14 de Abril de 1794.* Con licencia : Barcelona : En la oficina y a expensas de Carlos Gibert y Tutó Año MDCC.XCIV. — Luego que llego à Barcelona la feliz noticia.

19 (p. 95) *Memorial que presentó un Guardia de Corps á la Reyna Maria Luisa de Borbon, por el cual le consedió el empleo de teniente de Inf^a.* — Petite et accipietis .. Señora. — 1.ª Dice ese sagrado texto

20 (p. 99) *Decimas.* — 1.ª Tiempo es ya de que me venza

21 (p. 103) *Copia de la Profesia que indispensablemente ha de suceder en el año 1819, que la halló en su bufete el Cardenal Borbon sin saver como ni de donde le vino.* — Apareceran al principio del año unos animales...

Blanca la p. 106.

22 (p. 107, una llenca de paper) *Decima.* — Ricardos llegó y murió
Compari's el ms. 28, n. 105, Ricardos llevaste chasco.

23 (p. 109) *Con motivo del necio proyecto de que hombres tiren de un carro triunfante.* — Que despliegue Barcelona
Blanca la p. 112.

24 (p. 113) *Con las Laminas de los exemplares de esta obra el Grabador Joseph Coromina entregó el siguiente Soneto.* — Por mas que el Grabador en el crisol

(p. 114) *Respuesta del Autor al S. que antecede.* — Octava. — El Numen de la pluma dividido

25 (p. 115) *Respuesta de un Ex-Jesuita à un Republicano Francès en Genova. Haviendo preguntado en Genova un Franses à dñ Vicente Alcoverro si era Ex-Jesuita? le dixo : mañana daré à Vm^a respuesta. y es la siguiente.* — No me nombres el Ex por Caridad,

Blanques les pp. 116-118.

26 (p. 119) *Decimas.* — Florida Blanca Cayó

27 (p. 121) *Sentimientos de un Fiel Vasallo del Rey de España porque han entrado los franceses amigablemente en ella.* — Dice el Francés siniestro

28 (p. 125) *Vn Distico, y dos Decimas publicadas por un amante de la verdad, y buena literatura, á favor de las reflexiones hechas por el Senyor D. Pablo Vidal, y Feixas Boticario Mayor del Hospital General de Santa Cruz de Barcelona, contra la descabellada analisis, que de las aguas minerales de la Esplugu de Francolí, dió à luz Don Jayme Menós de Llena, d'Anjou, y de Bordés, Primarius a conciliis Regis Catholici Exercituum Medicus, Autor de la Memoria cæteris palmam auferins, Medico antemural de la Tropa de S. M. C., Medico de capsalera del Señor Don Thomas de Orbaneja. Corresponsal del Rey de Prusia, Academico de las Reales Academias, Medico-Matritense, y Gaditana, Amante de la Salud publica, Fabricador del Ramillete de los mejores conceptos, Mastin de la Quimica, y Medicina, y Gavilan que no se dexa coger por la red de los Boticarios, &c., &c., &c.* — Se ha esparcido una Decima copiada á favor del Caballero de los dictados, que es la que sigue, y á la que se responde. — Esta es la Decima. — «Canis latrans» «No hay red para el Gabilan». — Señor Boticario. — Quando un Mastin forastero

Blanca la p. 128.

29 (p. 129) *Si algo pueden mis versos haré con ellos eterna tu memoria. Vltimas palabras de Nice moribunda, en la noche del 10 Abril de 1800.* Decimas. — O he de morir ó he de amar,

V. ms. 27, n. 69.

Blanca la p. 136.

30 (p. 137) *Ensanada ya murió*

Blanca la p. 138.

31 (p. 139) *A la Señorita Dª Josefa Golorons al tiempo de la entrega del anillo nupcial.* Himno Epitalamico. — Este anillo nupcial, que luce en vano,

32 (p. 141) *Dialogo.* — Teodora. Distintas son las fortunas,
El diàleg és entre Teodora i Evaristo. Blanca la p. 144.

- 33 (p. 145) *Lletra per Llevant de Taula*. — Ara que avem ben menjat
- 34 (p. 146) *Goigts del Vi*. — Vocibus perennis, nos simul uniti
V. ms. 63, n. 16, i ms. 73, n. 32.
- 35 (p. 148) *Letra Cantata*. — Por el mar de la Gracia — navegar veo
- 36 (p. 149) *Letra*. — Madrugar, andar,
- 37 (p. 150) *Letra al son de la Amable*. — Tu rostro de Abril
- 38 (p. 151) Llorando estoy afligida
- 39 (p. 152) *Letra al tono de la Babiera*. — Padeze duelos
- 40 (p. 153) *Letra al ton de la Follias de Espanya*. — Atiende á mis quejas
- 41 (p. 154) *Letra al Nacimiento de Christo al Tono de la Amable*. — Supremo
Senyor
V. ms. 52, n. 8, i ms. 57, n. 61
Blanca la p. 156.
- 42 (p. 157) *Sermon por Carnestolendas*. — Alabado sea quien convirtió la
Cananea
- 43 (p. 167) *Coblas a las Senyoras Monjas*. — Con monjas no se resvale
- 44 (p. 170) *Consejos que daba una Madre á sus hijas*. — Escuchad hermosas hijas
- 45 (p. 171) *Razones entre Madre é hija*. — Hija. Madre por no darme nada
V. ms. 7, n. 24.
- 46 (p. 173) *Requiebros de Dos Amantes*. — Señora. Deus est qui te creavit
Yo mirandote con mi vista
- 47 (p. 175) *Letra á una Dama al ton de un minuete*. — Escucha mis quejas
hermosa Deidad
- 48 (p. 177, tot continuant, mancat de començament) la musa sin que peque
Fragment que no acaba.
- 49 (p. 187) *Decimas á la entrada de SS. MM.* — Voces gorros confusion
Són 3 dècimes injurioses contra els catalans, la terça, sota l'epígraf *Character catalan*.
Vegeu ms. 76, n. 49.
- 50 (p. 189) Voces, Gorros, Confusion
Són les mateixes del n.º 49. La p. 190 és blanca.
- 51 (p. 191) *Cancion*. — Siento males angustias y penas
Al peu el nom José Aymar diverses vegades. Cf. ms. 72, n. 2, 3 i 4.
- 52 (p. 193) *Cancion*. — Una Pastora inocente
- 53 (p. 195) Estas Siguidillas...
Són polítiques. Blanca la p. 198.
- 54 (p. 199) *Quartilla*. — Es el amor en verdad
- 55 (p. 199) *Decimas*. — Si algun amante rendido
Blanca la p. 202.
- 56 (p. 203) *Siguidillas*. — Por Deydad me Beneras

- 57 (p. 207) *Coblas de la Amiga*. — Si el Rey me mandara dar
V. ms. 24, n. 19.
- 58 (p. 208) Yo ando en el fuego del amor
- 59 (p. 211) La noche obscura
- 60 (p. 213) *Tonadilla á duo*. — Amantes que dichosos
- 61 (p. 213) *Minuete*. — Vn Pastorcillo — Enamorado
Blanca la p. 214.
- 62 (p. 215) 1ª El dia mas alegre
Blanques les pp. 216-218.
- 63 (p. 219) Arrojar esti Frayle
Blanca la p. 222.
- 64 (p. 223) *Sobras y Faltas*. — Sobra. Dinero en los avaros
Blanca la p. 224.
- 65 (p. 225) *Tirana*. — No te alabes que me quieres
- 66 (p. 225) *Tirana*. — Al que Pleytea por Pobre
- 67 (p. 225) *Tirana á Solo*. — Ay infelice de mi
- 68 (p. 228) *Otras*. — Aunque nuestros destinos
- 69 (p. 228) *Otras Seguidillas*. — Por la selva de Venus
Blanca la p. 230.
- 70 (p. 231, tot continuant, referent a l'excavació de S. Pere Nolasco) Y es tan
cierto, y tan formal.
- 71 (p. 231) *Per la impensada obertura, de la porta de la excavació, en la propria
casa del daurador, de la baixada de la Canonja*. Decimas. — Junta illustre, respectable,
- 72 (p. 233) Gallica te genuit, Nolasco, Patria felix
- 73 (p. 234) *Decimas burlescas*. — Rebento tinc de esclata
- 74 (p. 240) *Par los Señors, de dins de la excavació de Sant Pere Nolasco*. — Señor
Compte aixís de mal,
V. ms. 29, n. 18.
- 75 (p. 244) *El dia 23 de 7bre de 1788, lo Sr Bisbe de Barcelona envia una carta
al Ajuntament, y al Convent de la Mercè, dihent que no se havia trobat lo desitjat cos
de St Pere Nolasco, y en seguit de això, eixeren las següents*: Decimas. — Si incerta es
la Profesia,
- 76 (p. 249) *Decimas, á la Deuradora de la baixada de la Canonja*. — Lo Cilencio
de Nolasco
- 77 (p. 250) *Reconvencion, y Quexas de S.ⁿ Pedro Nolasco al Padre Pedralbes,
viendole llegar al otro mundo, muy satisfecho de haver dexado descubierto en este, su se-
pulcro*. — Que mientras tu vivias en el mundo
V. ms. 29, n. 39; ms. 76, n. 10 i 63:
- 78 (p. 256) *Censura á la Carta de P. Pedralbes*. — Toda verdadera Revelacion..
Datada el 26 d'agost de 1764.

- 79 (pp. 265-267, blanques; p. 268) O tu que con dudosos pasos mides!
 80 (p. 269) *Epigrama*. — Aunque mas tus ludrillos
 81 (p. 273) *Soneto*. — O, quan bien á la marcha le previenes
 82 (p. 273) *Soneto*. — Donde augusto Leon, blason rugiente
 83 (p. 274) *Octava*. — Por la misma capaz augusta esfera
 84 (p. 274) *Octava*. — Eriizose del Leon la caballera
 85 (p. 275) *Decima*. — Christiano josef se advierte
 86 (p. 275) *Decima*. — Su ser con discrecion pia
 87 (p. 276) *Decima*. — Tan cuidadoso de dar
 88 (p. 276) *Decima*. — Casi en el postrero dia
 89 (p. 277) *Letras*. — Quando su Pastor lo dexa
 90 (p. 278) *Soneto*. — Del Prelado Araciél, fatal dolencia
 91 (p. 278) *Soneto*. — Señores, el Prelado se nos muere;
 92 (p. 279) *Decima*. — No me llameis Aragon,
 93 (p. 279) *Soneto*. — Que anuncio tan feliz de la Lumbrera
 94 (p. 280) *Soneto*. — Noble familia de Araciél, caído,
 95 (p. 281) *Soneto*. — Al Amo, Padre, Bienhechor, Prelado,
 96 (p. 281) *Soneto*. — Al lecho, en que Manuel enfermo yace,
 97 (p. 282) Lo Desembre congelat
 V. ms. 49, n. 30; ms. 52, n. 11; ms. 57, n. 53; ms. 63, n. 34; ms. 65, n. 1, i
 ms. 78, n. 181.

Blanques les pp. 283-290.

- 98 (p. 291) *Consejos para vivir con perfeccion*. Octavas. — No jures, habla poco, y di verdades,
 Blanques les pp. 293-294.

96

Anglès, Tratado del Lenguaje, Escritura y Caracteres de las Monedas antiguas de España. 1753

Ms. de 41 pp. numerades + 3 ff. s. n. Escriptura del segle XVIII.^a (316 × 219 mm.)

(p. 1) *Tratado del Lenguaje, Escritura, y Caractères de las Monedas antiguas de España, y de su Significacion*. Mas que cierto y evidente es que en España...

(p. 41 acaba:) Obsequio que ofresco a V. Ex.ª para que pueda servir à essa Real Academia Barcelonesa (si servir le puede en cosa) Espero le aceptará V. Ex.ª no por lo que es en si, pues veo que es poco o nada para su Merito; si solo por la buena voluntad con la qual se lo ofresco. De esta Publica Bibliotheca del Convento de Santa Catalina Virgen, y Martyr de Barcelona oy à los 4 de Junio de 1753. fr. Pedro Martyr Angles de la Orden de Predicadores; Bibliothecario.

Segueixen 3 ff. s. n. d'igual escriptura, que s'han relligat a la fi del manuscrit

i semblen restes escadussers d'un tractat sobre numismàtica hebrea. La primera fulla comença:

§ primero de las Inscripciones de los Siclos.

Sobre aquest filòleg hebraïsta, membre de l'Acadèmia de Bones Lletres, vegi's Torres Amat, *Diccionario*, p. 44. Entre les obres seves inèdites i impreses que allí s'assenyalen, hi ha una *Historia monedal* que es conserva, segons sembla, a la biblioteca de l'Acadèmia. D'ella deu esser una part el manuscrit descrit.

97

Recull de documents religiosos i de convents

Recull factici de 52 ff. marcats ara en llapis, de diferents mans. (325 × 220 mm.)

1 (f. 1) *Oracions devotas y profitosas a tot Cristia.* | Luego de despertarte diras la seguent. | Jesus y Maria, Jo vos dono...

2 ff. de lletra del segle XIX.^a un poc entrat.

2 (f. 3) *Ordinacions de la Germandat del SS^m Nom de Jesus establerta en lo Convent de Sta Catharina V. y Mr del Orde de Predicadors per los Confreres del dit SS^m Nom.* | Capítol 1. — Primerament se ordena...

Un plec de 6 ff. de lletra del segle XVIII.^a. Les tres últimes pàgines contenen, de mà diferent, uns resums de fundacions piadoses de l'any 1769.

3 (f. 9) *Este papel se sequo de otro de nuestro Santo padre fray Juan de la Cruz que se hallo en el convento de Vear.* — Tambien, o Dios y deleyte mio...

Quadern de 8 pp., la darrera en blanc, de lletra del segle XVIII.^a.

4 (f. 13) *Lo que fa la Doma ho Hebdomadari se te de signar al principi del offici...*

3 pp., la quarta blanca. Segle XVIII.^a.

5 (f. 15) *Motivos, y razones porque al parecer no conviene que se elija por Confesor del Rey nuestro Señor, que Dios guarde, Frayle Dominico.* — La primera por pretender la Religion de Sto. Domingo...

(f. 17 acaba:) Concuerta con el original a que me remito y tubo en sus manos quien me confio esta copia; atestiguando ser obra de los PP. Jesuitas; a la qual añadieron los pleitos entre Froylan y Torres, y otras dissenciones que acaecieron en tiempo del Señor Carlos Segundo; con cuya Addicion, en la entrada del Reynado de Fernando el Sexto, los PP. del Noviciado desta corte, lo esparcieron, y llenaron a todos los Ministros, Señores de Palacio, y otras Gentes, de copias desta infame Satyra; Por rezelarse si el Dicho Rey Dn. Fernando eligiria por confesor al P. Maestro Fr. Juan de Puga, y Mendoza Dominico. Diligencia que puntualmente practican dichos PP. siempre que rezelan si entrera dominico en el Confessionario. Como el mismo que escrivió las dichas vltimas Copias que se esparcieron despues de perdido el miedo por la caída del P. Rabago, lo refirió con la reserva de callar su nombre.

Plec de 6 ff., els tres últims blancs. Segle XVIII.^a.

6 (f. 21) *Manifiesto de lo sucedido en Valencia en la pretendida fundacion de los Clerigos misionistas, Dia de los Reyes en tre una y dos de la noche año 1683 en la Cassa mas inmediata al convento de Predicadores de dicha Ciudad.* — Illustrissimo y Excelentissimo S. D. Fray Juan Thomas de Rocaverti...

Acaba al f. 24. Segueixen dos escrits més, de lletra diferent, sobre el mateix assumpte.

7 [Recull de documents relatius a la formació de la Custòdia de frares Menors de la illa de Menorca i separació de la Província de Mallorca, a últims del segle XVIII].

(f. 34) Muy Rdo. P. Min. Provincial. Los motivos que tuvieron los Conventos de Menorca...

Acaba al f. 35 v., amb data de 20 d'abril de 1804 i les firmes dels frares.

(f. 36) Beatissime Pater. Tres Conventus FF. Minorum...

Acaba al mateix foli versó, amb la data de 12 abril 1799 i les firmes.

(f. 37) Decretum. — Attentis que Religiosis Patribus...

Venècia, 26 agost 1799. Del Cardenal Carafa. Còpia.

(f. 38) Còpia del Exequatur del Gobierno Ingles.

Datat el 7 d'octubre de 1799.

(f. 39) [Còpia d'una certificació notarial de 7 d'octubre de 1799 del document del f. 37.]

(f. 40) Decretum Provincie Minoricensis.

Còpia de l'original datat a Venècia el 30 de maig de 1800, firmat pel Cardenal Borgia.

(f. 42) Nosotros a bajo firmados certificamos...

Document autèntic de poders, datat a Mahó el 22 de març de 1802 per a demanar l'erecció de la Custòdia en Província.

(f. 43) [Orde del P. Definidor al Guardià de Mahó de 15 de juliol de 1802.]

(f. 44) Habiendo congregado los PP. DDs. y de Intelligencia de este Convento de Jesus de Mahon...

Amb firmes.

(f. 45) Certificamos nosotros abajo firmados...

Datat el 20 d'abril de 1804, amb firmes.

(f. 46) En consecuencia de quedarse suspendida la Custodia...

Esriptura de poders de 10 octubre 1803, amb firmes i segell de placa.

(f. 47) Certifico yo Fr. Estevan Rosselló...

Còpia de l'original, datada el 19 d'abril de 1804.

(f. 48) R. P. Presidente de Nuestro Convento de S. Francisco de Ciudadela.

Original, datat el 20 de setembre de 1803, i firmat a València pel General.

(f. 49) [Carta al P. Definidor de l'Orde datada a Madrid el 29 de febrer de 1804, enviant còpia de la traducció de la Butlla erigint la Custòdia de Mahó.]

No hi és la traducció indicada.

(f. 50) [Còpia d'una informació del Convent de Sant Francesc de Barcelona, de 12 de maig de 1804, sobre aquesta qüestió.]

M. I. S. Devolvemos a V. S. la Copia...

98

Antoni Despuig, Vida de la B. Catalina Tomàs

Ms. de 157 pp., bellament escrites, amb una orla de llapis vermell; lletra de principis del segle XIX.^d. Als marges, o entre les ratlles, alguns afegits o correccions, resultants segurament d'una comprovació. (315 × 209 mm.)

(p. 1, comença la dedicatòria) Antonio Despuig Arzobispo de Sevilla a Sor | Juana Despuig, Canoniquesa en el Convento de Sta. | Maria Magdalena de Palma, su Hermana. — No te busco, Hermana mia...

(p. 6, comença el text) Capitulo I. — Patria, Padres...

(p. 157 acaba) del Cielo que es nuestra Patria.

De la lletra que corregí el manuscrit, s'han esmenat les dues últimes paraules, afegint:

que es la Patria a que devemos aspirar... ser consiudadanos en la Gloria.

Fou impresa aquesta Vida a Palma, l'any 1816. Vegi's sobre l'autor, Bover, *Biblioteca de Escritores Baleares*, I, 232.

99*

Recull d'inventaris vigatans dels segles XIV-XV

Ms. de 155 ff. s. n., alguns en blanc, format per 14 documents i inventaris dels segles XIV.^d i XV.^d aplegats modernament. (300 × 224 mm., llevat de l'últim, que sols té 224 × 150 mm.)

1 (f. 1) *Inventarium et encantus facti de bonis discreti Bernardi Caliç presbiteri beneficiati in sede Vicensi*.

Sense data, però l'encant que comença al f. 9, porta la de 28 agost 1437.

2 (f. 23) [*Encant dels bèns de Ramon de Serradell, jurisperit de Vich. 21 juny 1395.*] Noverint universi quod dñe vicesima prima ..

És un inventari principalment de llibres, entre els quals se'n cita un que conté la preso de Valencia.

3 (f. 25) *Inventarium factum de bonis Petri Texidor quondam boterii Vicensis*. Fet el 13 juny 1433.

* Aquest és l'últim dels manuscrits entrats a la BIBLIOTECA per compra de la de D. Marian Aguiló.

- 4 (f. 50) *Inventarium factum de bonis Johannis de Gordiola quondam.*
Començat el 11 novembre 1427. Al f. 52 comença l'encant.
- 5 (f. 61) *Inventarium bonorum Bernardi de Vilafori quondam coltellerii Vicensis.*
Començat el 21 setembre 1440. Els ff. 66 v.-69, blancs.
- 6 (f. 70) *Inventarium factum de bonis Francisci Casals quondam civis Vicensis.*
Fet el 25 de maig de 1444. Al f. 76 comença l'encant.
- 7 (f. 81) *Inventarium bonorum que fuerunt Jacobi Rocha quondam puyalerii civis Vicensis.*
Fet el 20 de febrer de 1492. Els ff. 85-86, blancs.
- 8 (f. 87) *Inventarium Marchi de Gatilepa alias Puigdasens quondam.*
7 desembre 1490.
- 9 (f. 91) *Inventarium bonorum discreti Anthonii Balmes quondam presbiterii Vicensis.*
12 abril 1485. Al f. 94 comença l'encant.
- 10 (f. 99) *Inventarium bonorum que fuerunt Anthonii Foradad quondam magistri domorum civis Vicensis.*
20 maig 1491.
- 11 (f. 103) *Capitols fets e concordats entre lo honorable mossen Dalmau Tallada canonge de la Seu de Vich de una part e mestre Johan Daniel padrer ciuteda de Vich en e sobre la obre deius scrite.*
29 octubre 1428. En el full següent hi ha unes minutes notarials.
Contracte per la construcció de quatre finestres.
- 12 (f. 105) *Inventarium et Encantus bonorum que fuerunt venerabilis Francisci de Sancta Eulalia quondam civis Vicensis.*
Començat el 6 maig 1423.
- 13 (f. 132) *Inventarium et encantus factum de bonis Johannis de Podio quondam sabaterii Vicensis inceptum die martis VIII. mensis octobris anno a nativitate Domini M CCCCXX.*
- 14 (f. 151) *Possessio et inventarium bonorum ecclesie sancti Xpistofori de vesperle receptis per discretum Francischum de Serrabona rectorem eiusdem.*
11 agost 1449.